

Warszawa, dnia 24 listopada 2022 r.

Komendant Stołeczny Policji

I-KIII-2021 /1422/22/JS

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Pan Stanisław Trociuk

Szanowny Panie Rzeczniku!

W odpowiedzi na wystąpienie I.dz. VII.613.4.2022.MM z dnia 03 listopada 2022 r., w sprawie interwencji funkcjonariuszy Policji w dniu 15 sierpnia 2022 r. wobec uczestników zgromadzenia „Przeciw Faszyzmowi” w Warszawie informuję, że wobec 36 osób, które swoim zachowaniem przeszkadzały w przebiegu niezakazanego zgromadzenia w dniu 15 sierpnia 2022 r. w rejonie ronda de Gaulle'a w Warszawie, w Komendzie Rejonowej Policji Warszawa I na podstawie art. 54 § 1 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia prowadzono czynności wyjaśniające dotyczące wykroczeń stypizowanych w art. 52 § 2 pkt 1 Kodeksu wykroczeń. Wobec dwóch osób skierowano wnioski o ukaranie do Sądu, w pozostałych sprawach prowadzone czynności pozostają w toku.

Odnosząc się do rekomendacji i uwag Rzecznika Praw Obywatelskich sformułowanych w wystąpieniu skierowanym do Komendanta Głównego Policji w sprawie wolności organizowania zgromadzeń spontanicznych oraz kontrademonstracji z dnia 22 listopada 2021 r., należy zaznaczyć, iż wychodząc naprzeciw tezą postawionym w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r. (sygn. akt K 44/12), ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. *Prawo o zgromadzeniach* w art. 3 ust. 2 wprowadziła do polskiego systemu prawnego definicję zgromadzenia spontanicznego, w myśl której „Zgromadzeniem spontanicznym jest zgromadzenie, które odbywa się w związku z zaistniałym nagłym i niemożliwym do wcześniejszego przewidzenia wydarzeniem związanym ze sferą publiczną, którego odbycie w innym terminie byłoby niecelowe lub mało istotne z punktu widzenia debaty publicznej”. W działaniach uczestników inicjatywy „Przeciw Faszyzmowi” zabrakło bezspornie elementu nagłości i co najważniejsze, niemożności przewidzenia wydarzenia jakim był „VIII Marsz Zwycięstwa”, gdyż osoby te z dużym wyprzedzeniem posiadały wiedzę co do miejsca i terminu jego organizacji.

Podkreślić należy, że elementem wolności zgromadzeń jest prawo do ich odbywania w sposób wolny od ingerencji ze strony grup reprezentujących poglądy przeciwne lub zbierających się w tym samym miejscu i czasie z innych przyczyn. W tym miejscu zaznaczyć należy, że uczestnicy inicjatywy „Przeciw Faszyzmowi”, dążąc do wyrażenia stanowiska odmiennego niż osoby uczestniczące w „VIII Marszu Zwycięstwa”, ignorowały przepisy prawa dotyczące organizowania zgromadzeń publicznych i na ul. Nowy Świat w Warszawie próbowały zakłócić legalne zgromadzenie poprzez wznoszenie głośnych okrzyków. Następnie w rejonie ronda de Gaulle'a, grupa osób usiadła na jezdni blokując trasę

przemarszu uczestników legalnego zgromadzenia. Na wysokości Al. Jerozolimskich 30 kolejna grupa osób próbowała wtargnąć na jezdnię celem uniemożliwienia przemarszu, a przy ul. Moliera uczestnicy inicjatywy „Przeciw Faszyzmowi” ustawili się na jezdni blokując trasę marszu legalnego zgromadzenia.

Odnosząc się do rekomendacji i uwag Rzecznika Praw Obywatelskich sformułowanych w wystąpieniu z dnia 1 grudnia 2020 r. skierowanym do Komendanta Głównego Policji w sprawie praktyk otaczania uczestników zgromadzeń przez kordon funkcjonariuszy Policji, podkreślić należy, iż w trakcie zabezpieczeń prewencyjnych policjanci wykonują podstawowe zadania służbowe określone w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 06 kwietnia 1990 r. o *Policji*. Podczas przedmiotowego zdarzenia funkcjonariusze podejmowali interwencje wobec osób podejrzanych o popełnienie czynów zabronionych o znamionach wykroczeń, w trakcie których, na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 1 przedmiotowej ustawy, przeprowadzili legitymowanie. W celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz niedopuszczenia do samowolnego oddalenia się sprawców wykroczeń a także zapewnienia bezpieczeństwa osobom postronnym, funkcjonariusze otaczali osoby kordonem. Dodać należy, iż we wszystkich przypadkach w pierwszej kolejności podjęte zostały mediacje przez funkcjonariuszy Zespołu Antykonfliktowego Komendy Stołecznej Policji oraz kierowano komunikaty i wezwania przez urzędnika nagłaśniającego do zachowania zgodnego z prawem, jednak działania te nie przyniosły pożądanego efektu.

Jak wynika ze zgromadzonej dokumentacji, użycie środka przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej następowało w indywidualnych przypadkach, wobec osób, które napierały na kordon Policji celem jego przerwania oraz osób stosujących bierny opór. Wymienione środki zostały użyte przez funkcjonariuszy zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o *środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej* w sposób niezbędny do osiągnięcia celów jego użycia, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, a użycia zaprzestawano każdorazowo po osiągnięciu celu. Żadna z 36 osób, wobec których podejmowane były czynności, nie została zatrzymana a jedynie wylegitymowana, a po zakończonych czynnościach zwolniona.

Podkreślić należy, że działania policjantów ukierunkowane były na zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego wszystkim osobom uczestniczącym w zgromadzeniach oraz osobom postronnym, a faktyka działań została dostosowana do zaistniałej sytuacji, w oparciu i w granicach obowiązującego prawa.

komendant stołeczny policji

KOMENDANT STOŁECZNY POLICJI

nadinsp. Paweł DZIERŻAK